विव्याध पाण्डवान् युद्धे त्रिभिस्त्रिभिरजिह्मगैः । शिखण्डिनञ्च विव्याध त्रिभिः पञ्चभिरेव च ।
धनुरन्यत् समादाय शिखण्डी तु महायशाः । अवारयत् कूर्म्मनखैराशुगैर्हृदिकात्मजं ।
ततः क्रुद्धो रणे राजन् हृदिकस्यात्मसम्भवः । अभिदुद्राव वेगेन याज्ञसेनिं महारथं ।
भीष्मस्य समरे राजन् मृत्योर्हेतुं महात्मनः । विदर्शयन् बलं शूरः शार्दूल इव कुञ्जरं ।
तौ दिशां गजसङ्काशौ ज्वलिताविव पावकौ । समापेततुरऽन्योन्यं शरसङ्घैररिन्दमौ । ४५०
विधुन्वानौ धनुःश्रेष्ठे सन्दधानौ च सायकान् । विसृजन्तौ च शतशो गभस्तीनिव भास्करौ ।
तापयन्तौ शरैस्तीक्ष्णैरन्योऽन्यं तौ महारथौ । युगान्तप्रतिमौ वीरौ रेजतुर्भास्कराविव ।
कृतवर्म्मा च समरे याज्ञसेनिं महारथं । विद्ध्वा पुभिस्त्रिसप्तत्या पुनर्व्विव्याध सप्तभिः ।
स गाढविद्धो व्यथितो रथोपस्थे उपाविशत् । विसृज्य सशरञ्चापं मूर्च्छयाऽभिपरिप्लुतः ।
तं विषन्नं रणे दृष्ट्वा तावकाः पुरुषर्षभ । हार्दिक्यं पूजयामासुर्व्वासांस्यादुधुवुश्च ह । ४५५
शिखण्डिनं तथा ज्ञात्वा हार्दिक्यशरपीडितं । अपोवाह रणाद्यन्ता त्वरमाणो महारथं ।
सादितन्तु रथोपस्थे दृष्ट्वा पार्थाः शिखण्डिनं । परिवव्रूरथैस्तूर्णं कृतवर्म्माणमाहवे ।
तत्राद्भुतं परञ्चक्रे कृतवर्म्मा महारथः । यदेकः समरे पार्थान् वारयामास सानुगान् ।
पार्थान् जित्वाऽजयच्चेदीन् पाञ्चालान् सृञ्जयानपि । कैकयांश्च महावीर्य्यान् कृतवर्म्मा महारथः ।
ते वध्यमानाः समरे हार्दिक्येन स्म पाण्डवाः । इतश्चेतश्च धावन्तो नैव चक्रुर्धृतिं रणे । ४५०
जित्वा पाण्डुसुतान् युद्धे भीमसेनपुरोगमान् । हार्दिक्यः समरेऽतिष्ठद्विधूम इव पावकः ।
ते द्राव्यमाणाः समरे हार्दिक्येन महारथाः । विमुखाः समपद्यन्त शरवृष्टिभिरर्द्दिताः ।
इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्व्वणि जयद्रथवधपर्व्वणि कृतवर्म्मपराक्रमे चतुर्दशाधिकशततोऽध्यायः ॥ ११४ ॥
॥ सञ्जय उवाच ॥ शृणुष्वैकमना राजन् यन्मां त्वं परिपृच्छसि । द्राव्यमाणे बले तस्मिन् हार्दिक्येन महात्मना ।
लज्जयावनते चापि प्रहृष्टैश्चापि तावकैः । द्वीपो य आसीत् पाण्डूनामगाधे गाधमिच्छतां ।
श्रुत्वा स निनदं भीमं तावकानां महाहवे । शैनेयस्त्वरितो राजन् कृतवर्म्माणमभ्ययात् । ४५४
कृतवर्म्मातु हार्दिक्यः शैनेयं निशितैः शरैः । अवाकिरत् सुसंक्रुद्धस्ततोऽक्रुध्यत् स सात्यकिः ।
अथाशु निशितं भल्लं शैनेयः कृतवर्म्मणः । प्रेषयामास समरे शरांश्च चतुरोऽपरान् ।
ते तस्य जघ्निरे बाहान् भल्लेनास्याच्छिनद्धनुः । पृष्ठरक्षन्तथास्तूर्णमविध्यन्निशितैः शरैः ।
ततस्तं विरथं कृत्वा सात्यकिः सत्यविक्रमः । सेनामस्यार्द्दयामास शरैः सन्नतपर्व्वभिः ।
अभज्यताथ पृतना शैनेयशरपीडिता । ततः प्रायात् स त्वरितः सात्यकिः सत्यविक्रमः । ४५०
शृणु राजन् यदकरोत् तव सैन्येषु वीर्य्यवान् । अतीत्य स महाराज द्रोणानीकमहार्णवं ।
पराजित्य तु संहृष्टः कृतवर्म्माणमाहवे । यन्तारमब्रवीत् शूरः शनैर्य्याहीत्यसम्भ्रमं ।
दृष्ट्वा तु तव तत्सैन्यं रथाश्वद्विपसङ्कुलं । पदातिजनसम्पूर्णमब्रवीत् सारथिं पुनः ।
यदेतन्मेघसङ्काशं द्रोणानीकस्य सव्यतः । सुमहत्कुञ्जरानीकं यस्य रुक्मरथो मुखं ।